

MÜSLÜMANLARDA
YAHUDİLEŞME

— 4 —

Bahaneçilik

Bilal Özbüyük

Takva

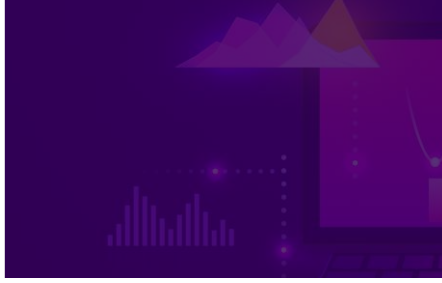
Haziran 2023 | Zilkade 1444

İçindekiler

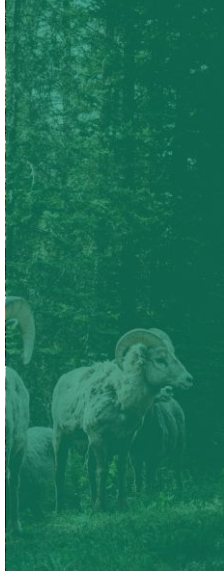
18

İman ve Salih Amelin Önemi ve Faydaları
Salih Bağırhan

10

Kurban
Burak Gültepe

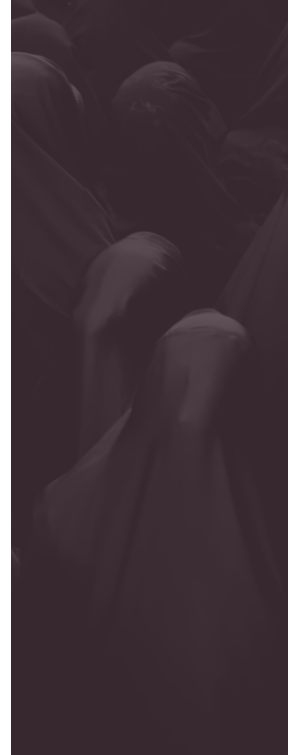
31

Windows İçin Bazı Uygulamalar
Burak Eryılmaz

24

Kaptanın
Yardımcısı
Ayşe Ebrar

Yayın Türü

Yerel süreli / Bir ayda bir yayınlanır.

Dergi içerisinde Yer Alan Yazılardan
İlgili Yazar Mesuldür.
Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Geçtiğimiz sayılarda Müslümanlar üzerindeki Yahudileşme vasıflarından bahsetmekte idik. Bu ayki sayımızda da İsrailoğulların'ın sözlerini bozmalarından, Peygamberlerini yalnız bırakmalarından ve sorumluluklarına bahaneci kesilmelerinden bahsetmeye çalışacağız.

Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde İman ile salih amel peş peşe zikredilir. Birbirlerinden ayrılmazlar. İman zikredildiğinde salih amel de onun peşinden gelir. Gölgenin simayı takip ettiği gibi...Bu ayki ayetlerle tefekkür yazımızda İman ve salih amelin önemini ve faydalarını anlattık.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

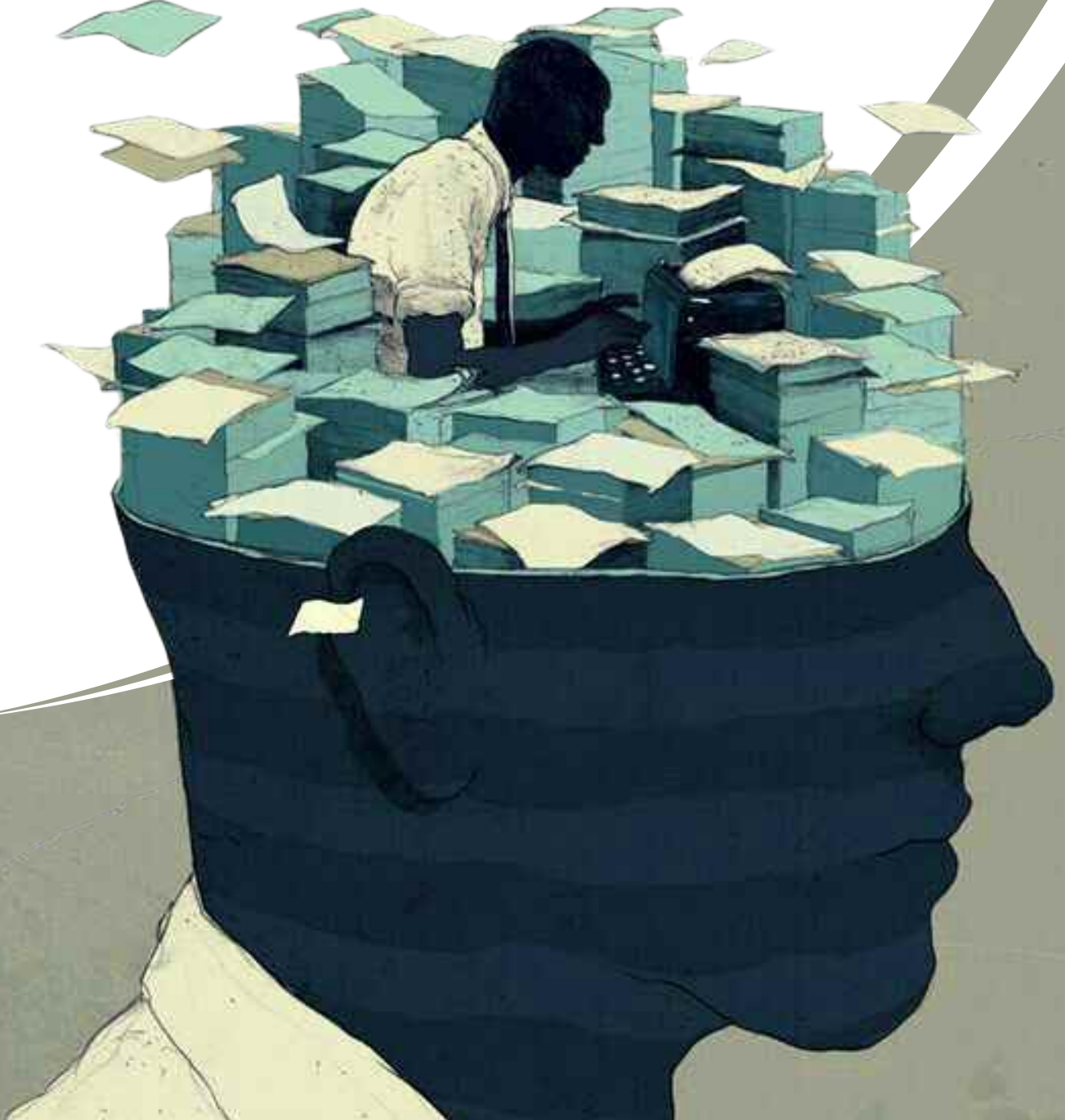
Editor

BAHANECİLİK

Bilal Özbuğday

Geçtiğimiz sayılarda Müslümanlar üzerindeki Yahudileşme vasıflarından bahsetmekte idik. Bu ayki sayımızda da İsrailoğullarının sözlerini bozmalarından, peygamberlerini yalnız bırakmalarından ve sorumluluklarına bahaneci kesilmelerinden bahsetmeye çalışacağız.

İsrailoğulları peygamberlerinden savaşmak için bir komutan istemişlerdi. Onlar Allah yolunda, savaşmak ve cihad etmek istiyorlardı. Kendi kendilerine düşündüklerinde bu mücadelenin ve cihadın haklı bir gerekçesi kendi yanlarında mevcut idi. Bu sebeple de cihad etmeleri kendileri adına kaçınılmaz bir şey olmuştı. Peygamberlerine giderek kendileri için bir komutan talebinde bulundular. İçlerinde birisi olan peygamberleri ise kendilerindeki yerleşmiş hasletleri, vasıfları bildiğinden dolayı onların bu kararlarındaki kararlılığı ölçmek adına talep onlardan gelmiş olmasına rağmen bir soru yöneltmek ve bir ihtimali dile getirerek “Ya üzerinize savaş farz kılındığı hâlde, savaşmayacak olursanız?” diye sordu. Ancak İsrailoğulları gerekçeli sebeplerinin olduklarından bahsettiler. Haklı gerekçeleri vardı. Yurtlarından çıkarılmışlar, çocuklarından uzaklaştırılmışlardı. Elbette savaşmak gerekirdi. Bu sebep dahi onların mücadele etmeleri ve cihad etmeleri için kendilerince yeterli idi.

Ancak Allah Teâlâ kendilerine savaş farz kıldığı ve istedikleri komutanı kendilerine gönderdiği zaman ise israiloğulları gönderilen bu komutanın buna layık olmadığını bahane göstererek, kendilerince bu sefer geçerli olan bu itirazı ortaya koydular. Kendilerinden çok azı hariç savaşmaya çıkmadılar, istemiş oldukları komutana icabet etmediler. Sözlerini ve ahitlerini bozarak ve buna da farklı gerekçeler göstererek bundan uzaklaştılar.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

لَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

“Musâ’dan sonra İsrailoğullarının ileri gelenlerini görmedin mi (ne yaptılar)? Hani, peygamberlerinden birine, “Bize bir hükümdar gönder de Allah yolunda savaşalım” demişlerdi. O, “Ya üzerinize savaş farz kılındığı hâlde, savaşmayacak olursanız?” demişti. Onlar, “Yurdumuzdan çıkarılmış, çocuklarımızdan uzaklaştırılmış olduğumuz hâlde Allah yolunda niye savaşmayalım” diye cevap vermişlerdi. Ama onlara savaş farz kılınca içlerinden pek azı hariç, yüz çevirdiler. Allah, zalimleri hakkıyla bilendir.”¹

Bu huy ve hasletin onlarda bir vasıf olduğundan bahsetmekteyiz. Bir şey bir kez tekrarlandığında bir adet ve alışkanlık olduğu tasavvur edilemez. Ancak bir huy sürekli bir toplulukta ortaya çıkıyorsa işte o zaman onun bir alışagelmış vasıf olduğundan bahsedilebilir. Bu ayette zikredilen peygamberin kim olduğu Allah Teâlâ tarafından bizlere zikredilmemiştir. Ancak bunu yapan insanların Yahudiler olduğu kesindir. Musa aleyhisselam zamanında da İsrailoğullarının peygamberlerini yalnız bırakmaları, ahitlerini bozmaları yine kitabımızda karşımıza çıkan bir husustur. Bu durumlardan anlıyoruz ki aslında bu özellik onlarda yerleşmiş bir vasıftır.

¹ (2/ Bakara 246)

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَ
نَدْخُلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَإِنَّا دَاخِلُونَ

**"Dediler ki: "Ey Mûsâ! O (dediğin)
topraklarda gayet güçlü, zorba bir millet
var. Onlar oradan çıkmadıkça, biz oraya
asla giremeyiz. Eğer oradan çıkarlarsa,
biz de gireriz."²**

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَ نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا
فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

**"Dediler ki: "Ey Mûsa! Onlar orada
bulundukça, biz oraya asla girmeyeceğiz.
Sen ve Rabbin gidin, onlarla savaşın. Biz
burada oturacağız."³**

Musa'nın (as) ashâbı onlarca müjdeyi ve mucizeyi görmüş olmasına rağmen Musa (as) onları savaşa çağırdığında "Sen ve Rabbin gidin savaşın." diyerek verilen söze muhalefet etmiş ve peygamberlerini yalnız bırakmışlardır. Musa'nın (as) ashâbı deniz ile Firavun ordusu arasında kalmış olmasına rağmen, Allah Teâlâ onları defalarca kurtarmış olmasına ve ummadıkları yerden rızıklandırmasına rağmen onlar peygamberleri Musa'yı (as) yalnız bırakarak sözlerini bozdular. Hatta ayette geçen ibareye bakılırsa "Sen ve Rabbin" diyerek Allah Teâlâ'yı da Musa'ya (as) nispet etmekte.

Bu ayette de peygamberlerini yalnız bırakarak, sözlerini değiştirdiklerini görmekteyiz. Bir önceki ayette ise yine yapmış oldukları bu söz bozmaya dair bir gerekçe ve bahane sunmaktadırlar. Girecekleri memleketteki kavmin çok güçlü ve zorba olmalarını ifade etmişlerdir. Hem bahaneci hem de sözlerini yerine getirme noktasında vefasız bir tavır sergilediler.

Bu bahanecilikleri ilk etapta gün yüzüne çıkmamaktadır. Ancak ne zaman ki bir takım sorumlulukları istemişler ve Allah tarafından imtihan edilmişler ise işte o zaman bahaneci tutumları ortaya çıkmaktadır. İsrailoğullarının bu tavrını Rabbimizin uzun uzun anlattığı inek kesilmesi kıssasında da görmekteyiz. Kendilerine inek kesilmesi ile alakalı bir emir geldiği andan itibaren anlayamadıklarını gerekçe göstererek, ineğin nasıl bir inek olması gerektiği, rengi ve vasıfları noktasında detaylar istemektedirler. Rabbimiz bize bunları anlatırken bu ayetlerin en sonunda az daha kesemeyeceklerinden bahsetmektedir. Nerede ise yapamayacaklardı da son anda yapabildiler.

Emir ve sorumlulukları yerine getirme noktasında ortaya konulan bahaneci tutum ve bu bahaneler sebebiyle verilen sözleri, ahitleri değiştirmek ve bozmak...

Bu durum onların isteklerinde samimi olmadıklarını ortaya koymaktadır. Yahudiler istedikleri şeyler hususunda ciddi anlamda samimi olsalardı önlerine bu vesileler konulduğunda can hıraş bir şekilde elinden gelen gayreti gösterirlerdi.

² (5/ Maide 22)

³ (5/ Maide 24)

İsrailoğullarının bahaneci olduklarını ve sürekli amel etmeme noktasında gerekçe ortaya koyduklarını söyledik. En önemlisi ise kendilerince hep geçerli sebep sunduklarını zannetmeleridir. Kendilerince ortaya koydukları bahaneler onlar için en önemli bahane gözükmemektedir. Ancak durum Allah katında öyle değildir.

Herkesin bir gerekçesi olabilir. Ancak şer'i gerekçe bir gerekçenin geçerli olup olmadığını gösterir. Yoksa herkesin bir gerekçesi ve bahanesi olabilir. Şeytan dahi isyanına dair bir bahane ve gerekçe koymuştur. Ancak mücerret olarak bir gerekçenin olması bir sorumluluğun yerine getirilmemesi için yeterli değildir. İslami vacipleri ya da sorumlulukları yerine getirme de şeri olmayan gerekçeler sorumluluğu yerine getirmeme de geçerli değildir.

Ayetten çıkarılacak başka dersler de mevcuttur.

Öncelikle kendilerine Allah tarafından bir komutan gönderilmiş olmasına rağmen onu kıskanarak buna layık olmadığına kendilerince hükmetmişlerdir. Kendi aralarındaki ve başka toplumlara duydukları bu kıskançlık duygusu onları haktan uzaklaştırmış ve sapmalarına sebep olmuştur.

Bazen kalpte hissedilen ufacak bir duygu insanın tüm hayatına etki edebilir. Örneğin kınanma duygusu Ebu Talib'in iman etmemesine sebep olmuştu. Bu gösteriyor ki sıradan bir duygu insanı helake götürebilir. Yine İsrailoğulları kendilerine ilim verildikten sonra kıskançlık ve haset sebebiyle ayrılığa düşmüşlerdi.

Bir başka husus ise ilk imtihanı geçenler dahi sonrasında imtihanlara maruz kalmaya devam etmektedirler. Bu imtihan geriye kalan tüm samimi olanları ortaya koymak içindir. Bir topluluk, içerisindeki tüm fertlerini imtihan ile ayırtırmadıkça asla başarıya ve zafere ulaşamayacaktır. Çünkü Müslümanlar için safların birlik ve dirliği sonrasında da bu topluluğun zafere ulaşmasının sebebi Allah Teâlâ'nın yardımını kazanmaktan geçmektedir.

Peki, bugün baktığımızda Müslümanlar içerisinde bahsettiğimiz bahanecilik, sözleri ve ahitleri yerine getirmeme ve benzeri hususların tezahürünü nasıl görüyoruz?

Müslümanlar bugün din adına bir şeyler talep ediyorlar. Dava adına bir şeyler istiyorlar. Allah Teâlâ tarafından kendilerinin sorumlu tutuldukları şeyler var. Bazen de Allah Teâlâ'nın sorumlu tutmadığı ancak Müslümanların kendileri atılmak suretiyle bir şeyleri kendilerine mecbur kıldıkları şeyler var. Müslümanlar bu sorumlulukları almak isteyip sonrasında ise bu sorumlulukları yerine getirmek istemediklerinde ya da getiremediklerinde kendilerince bir takım bahaneler, gerekçeler sıralıyorlar. Ancak iş amele, pratiğe geldiğinde sözlerinden caydıkları ve bahaneler ürettiklerini görüyoruz.

Tüm Müslümanlar ümmetin bir ve beraber olması gerektiğini söyler durur. Kimi Müslümanlar da İslam'a hizmet etmek için bir takım yapıların olması gerektiğinden bahseder. Bazı Müslümanlar ise şeriatın yaşanılabilmesi için bir şeriat devletinin olması için ah çeker. Kimileri de cihad etmek için dertlenir durur. Ancak bunlar insanın önüne serildiği anda insanların söyleyip durdukları hakikat artık onlara varıp ulaşmıştır.

Bundan sonrasında insanın istediklerini yerine getirmek için bir zemin olmuştur. Ama bu noktada Allah'ın rahmet ettikleri, samimi olan ve içtenlikle bunları talep edenler hariç kendilerince bir takım mazeretler ile bu amellerden geri kaldıklarını iddia ederler.

Genel itibariyle Müslümanlar herhangi bir bedel gerektirmedikten günümüzde çok konuşmakta ve sürekli ağızlarına geleni söylemektedirler. Bedel ödenmeyen ve bir götürüsü olmayan şey hızlıca ifade edilir. Hatta Müslümanlar bazen hamasi söylemlerde de bulunmaktadır. Ancak bunların hiçbirisi iyi bir pratik ve iyi bir amel sahibi olduğunun tek başına kanıtı ne yazık ki değildir. Hamasi söylemler insanın iyi bir amel sahibi olduğunu her zaman göstermez.

Bazen Müslümanlar "Eğer şöyle imkânım olsa şunları şunları yapacağım. Göreceksin şöyle infak edeceğim. İşte o zaman ümmetin zenginleri görsünler. Şöyle Allah yolunda koşturacağım. Şöyle cihad edeceğim." gibi cümleler kurmaktadır. Allah Teâlâ'dan bunları kendi nefislerine ve Rablerine vadeden Müslümanları samimiyet ile hayra ulaştırmasını isterim. Ancak bunların hepsi birer imtihan vesilesidir. Allah Teâlâ günü geldiğinde kulunun samimi olup olmadığını ortaya çıkarmak için imtihan edecektir. Allah Teâlâ o sözlerin samimiyet ile söylenip söylenmediğini zaten bilmektedir. Ancak imtihan gereği bunun ortaya konulması gerekir. Kişi ağızdan çıkanlar ile imtihan olacaktır. İşte o zaman ya sadık samimilerden ya da Yahudileşmiş insanlardan olacaktır.

Elbette her vadeden samimiyetsiz olmaz. Enes bin Nadr gibi yiğitlerin de destanı vardır bu tarihte. Ancak bu ikisinin arası ince bir çizgidir. İnsanın önünde iki yol vardır. Ya kendisini altına attığı sorumluluklarda samimi olmak ya da yalancı çıkmak...

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَئِنْ أُتِينَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

"İçlerinden, "Eğer Allah bize lütuf ve kereminden verirse, mutlaka bol bol sadaka veririm ve mutlaka salihlerden olurum" diye Allah'a söz verenler de vardır."

فَلَمَّا أُتِيَهِمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ

"Fakat Allah, lütuf ve kereminden onlara verince, onda cimrilik ettiler ve yüz çevirerek dönüp gittiler."

فَاعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

"Allah'a verdikleri sözü tutmadıkları ve yalan söyledikleri için O da kalplerine, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar (sürecek) bir nifak soktu."⁴

⁴ (9/ Tevbe 75-76-77)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

لا ينبغي للمؤمن أن يُذِلَّ نفسه, قالوا : وكيف يُذِلُّ نفسه ؟ ! قال : يتعرض من البلاء لما لا يُطيقُ

“Bir mümine kendi nefsinı küçük düşürmesi yaraşmaz. Dediler ki; “Kişi nefsinı nasıl küçük düşürür.” “Kaldıramayacağı imtihan ile (sorumluluk ile) kendini mükellef tutarak (altına girerek)”⁵

İsrailoğulları ile bizim ümmetimiz arasındaki temel farklardan birisi Allah ve peygamber tarafından, din tarafından gelen emirlere verilen karşılıktır. Bu karşılık, bu tavır insanların zihniyetini belirler. Eğer İsrailoğulları ile aynı tavırları gösterecek ve sergileyecek olursak işte Yahudileşme başlamış demektir. Yukarıdaki ayetlerde ve kıssada anlatıldığı üzere Allah tarafından gönderilen komutana itaat etmemişler. Aslında gönderilen emre “işittik ve isyan ettik” demişlerdir. Bu da onların aslında hasletlerinden birisidir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“Aralarında hüküm vermek için Allah'a (Kur'an'a) ve Rasulüne davet edildiklerinde, mü'minlerin söyleyeceği söz ancak, "işittik ve iman ettik" demeleridir. İşte onlar kurtuluşu erenlerin ta kendileridir.”⁶

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

“Hani, Tûr'u tepenize dikerek sizden söz almıştık, “Size verdiğimiz Kitab'a sımsıkı sarılın; ona kulak verin” demiştik. Onlar, "Dinledik, karşı geldik" demişlerdi. İnkârları yüzünden buzağı sevgisi onların kalplerine sindirilmişti. Onlara de ki: (Tevrat'a beslediğinizi iddia ettiğiniz) imanınızın size emrettiği şey ne kötüdür, eğer inanan kimselerseniz!”⁷

⁵ (Tirmizi)

⁶ (24/Nur 51)

⁷ (2/Bakara 93)

KURBAN

Burak Gültepe

Elhamdu lillahi Rabbil âlemin, vessalatu vesselâmu âla
Rasûlinâ Muhammedin ve âla âlihî ve sahbihî ecma'în.

Emma ba'd.

عَنْ عَائِشَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: “مَا عَمِلَ آدَمِيُّ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ إِنَّهُ لَيُنْتَبِئُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَطْلَافِهَا وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ مِنَ الْأَرْضِ فَطَيَّبُوا بِهَا نَفْسًا.”

Âişe'den (ra) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: **“Âdemoğlu kurban günü Allah katında kurban kesmekten daha güzel bir amel işlemez. Kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla (sevap olarak) gelir. Kurban, henüz kanı yere düşmeden, Allah tarafından kabul edilir. Bu sebeple kurban kesme konusunda gönlünüz hoş olsun, (bu iş size zor gelmesin).”¹**

Kurban, Arap dilinde 'uhdiye' kelimesiyle ifade edilir. Sözlükte 'yaklaşmak' ve 'kendisiyle yaklaşılan' anlamına gelir. Kurbanın şeriatteki anlamı ise 'Allah'a yaklaşmak ve rızasına erişmek için ibadet kastıyla, belirli bir vakitte, usulüne uygun kesilen özel hayvanın adıdır.'

Ecrinin büyüklüğünü insanlar her daim bilseydi kesmek için bütün gayretlerini sarf ederlerdi. Çünkü Nebi (sav) şöyle buyurmuştur:

“Kim ki gönül hoşnutluğuyla ve kestiği kurbanın sevabını Allah'tan umarak kurban keserse, bu onun için Cehennem ateşine karşı perde olur.”²

Bir müslümanın Allah'a yakınlaşma vesilesi olan Kurban, sadece bizim yaptığımız bir amel/ibadet değildir. Rab-bimiz şöyle buyurur:

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ

“Her ümmet için, Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanların üzerlerine O'nun adını anarak kurban kesmeyi meşru kıldık.”³

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ

“Biz ona (İbrahim'e, İsmail'in) kurtuluş fidyesi olarak büyük bir kurban verdik.”⁴

İbrahim (as) çocuk özlemi çekiyordu ve bununla birlikte yaşlanmıştı. Yüce Allah, ona yaşlılığında İsmail'i (as) lütfetti. İsmail çocuk yaşına gelince kurban edilmesi emredildi. İbrahim (as) ve ailesi ise bu büyük imtihana tam bir teslimiyet gösterdiler ki, en sonunda Rabbimiz bir kurbanlık verdi.

Zeyd b. Erkam anlatıyor: Rasulullah'ın (sav) ashâbı “Ey Allah'ın Resûlü! Bu kurbanlar nedir?” dediler. Rasulullah **“Babanız İbrahim'in sünnetidir.”⁵** diye cevap verdi.

Onların yolunda olmak, yaptıklarının aynısını taklit etmek, izinden gitmek ne kadar da güzeldir. Gerçekten bu yol şanlı ve şerefli bir yoldur. Bu yolda yalnız olmadığını bilen ileriye gitmek için kendisinde şevk bulur ve bolca gayret eder/etmelidir.

¹ (Tirmizi)

² (Tirmizi)

³ (22/Hac 34)

⁴ (37/Saffat 107)

⁵ (İbn Mace, Müsned)

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتُفِّيلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ

“Onlara Adem’in iki oğlunun gerçek olan haberini oku: Onlar (Allah’a) yaklaştıracak birer kurban sunmuşlardı. Birininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti.”⁶

Kurban ibadetinin Âdem’in (as) zamanında da olduğunu görmekteyiz. Bir gelenek olarak ise İbrahim’den (as) bu yana günümüze kadar intikal etmektedir. **“Kurban kesiniz, çünkü o, babanız İbrahim’in geleneğidir”⁷**

Ayrıca bu kıssada Âdem’in (as) iki oğlunu ve sundukları kurbanları okumaktayız. Yüce Allah ikisi de aynı eylemi yapmalarına rağmen birininkini kabul etmiş diğerininkini kabul etmemiştir. Biraz uzaktan baktığımızda 'hiçbir fark yok' diyeceğimiz bu amellerin iç yüzü ne olabilirdi ki?

Çünkü birisi ihsan ehliydi. İhsan ehli olan Allah'ı görüyormuşçasına kulluk şuuru içindeydi. Malının en güzelini, en büyüğünü, en hoşuna gideni, Allah'a layık olanını kurban ediyordu. Ötekisi ise böyle değildi. Malının değersiz olanını, gözünden çıkardığını, Allah'a layık olmayanını takdim etmişti. Doğal olarak kurbanının kabul edilmeyişini gören Kabil'in hatasını anlayıp tövbe etmesi, halini düzeltmesi gerekirken tam tersine kardeşine haset ediyor. Allah'ın takdirine karşı çıkıyor. Yüce Allah'a hikmet-sizlik izafe ediyor. Kabul etmeyen Allah iken o, kardeşini suçluyor.

قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

“Demişti ki: 'Seni mutlaka öldürecek-im.' (Öbürü de:) 'Allah, ancak muttakilerden kabul eder.’”⁸

Evet Allah-u Teâlâ ancak muttakilerden, yani korkup sakınanlardan kabul eder. Kendisine karşı kulluk bilincinde olanların kurbanlarını kabul eder. Yani bu konuda benim bir suçum da yok, yetkim de yoktur demek istemiştir. 'Beni suçlamak yerine muttaki olmaya çalış' anlamı da vardır.

Hükmü: Vacip mi, sünnet mi konusunda ihtilaf olmakla birlikte bu konularla ilgilenmeyip şu hadisi tefekkür etmeliyiz...

مَنْ وَجَدَ سَعَةً فَلَمْ يُضَحِّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا

“İmkânı olup da kurban kesmeyen namazgâhımıza yaklaşmasın”⁹

Kurban, hem Kitap ile hem sünnet ile hem de ümmetin icması ile sabit olan bir ameldir. Kevser sûresinde yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

“Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.”¹⁰

Bir önceki Mâ'ûn suresindeki namazlarında yanılanların aksine namaz kıl ve namaza devam et. Sana sayısız nimetler verip, sürekli Rabbinin gözetimi altında olduğunu bil ve buna uygun olarak namazı da kurbanı da yalnız Allah için yap. Müfessirler buradaki namazın, bayram namazı; kurbanın ise bayram günü kesilen kurban olduğunu söylemişlerdir.

⁶ (5/Maide 27)

⁷ (Ahmed Bin Hanbel)

⁸ (5/Maide, 27)

⁹ (İbn Mace, Müsned)

¹⁰ (108/Kevser 2)

İbadetin hakkı nedir denecek olursa;

لِرَبِّكَ **Rabbin için kıl!**

Buradaki lâm harfi el-hamdulillah ifadesinde olduğu gibi 'hak ediş' ve 'ona özgü' olması içindir. Rabbinin hakkı için, tevhid ve içtenlikle kıl ve kes. Rab kelimesi geçmiştir burada.

Rabb olmanın hakkı ve egemen oluşuyla hükmetme ve terbiye etmenin gereği olarak, 'senin Rabbin' derken şöyle bir incelik vardır; en mükemmel şekilde yerine getir! Yani bunu yapmaya özendirme vardır.

وَأَخْرَجَ **“ve kurban kes.”**

Mâ'ûn suresinde küçücük yardımlığı yapmayanlar eleştirilmişti. Burada ise yardımlığı, zekâtı vermeyenlerin aksine; fedakârlık ederek kıymetli, canlı mallarda sırf Rabbin adına hayır için kesiver de

وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ

“Darlık içinde bulunan fakire de yedinir.”¹¹

وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ

“Kanaat eden yoksula da, isteyene de yedinir.”¹² buyurulduğu üzere, yoksullara yedir, Rabbinin kerem ve lütfunu duyur, bayram yap...

'Namaz kıl' emri üzerine atfedildiği için 'sadece Rabbin için kurban kes' anlamındadır. Allah için olmayan namaz, namaz olmayacağı gibi; Allah için kesilmeyen de kurban olmaz. Hatta murdardır, yani haramdır.

İbrahim'in (as) geleneği olarak devam eden Kurban Bayramı'na da işaret edilmiştir. Bayram yapmayla birlikte ibadeti de asla unutma! Hatta ilk emir bayramda yine namazdır. Ayrıca şunu da unutmamak gerekir ki, kurban kesmek, zekât ve fitir sadakası vermekten daha fazla bir fedakârlık ifade eden bir ibadettir.

Kevser sûresinin En'âm sûresi 162. ayetiyle bağlantısı vardır. Orada şöyle geçer;

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

“De ki: 'Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır.”¹³

Sadece Allah için yapılması, Kevser nimetine karşılıktır/gereğidir. Rasulullah (sav) vitir ve kuşluk namazlarına da yalnız kendine farz olmak üzere devam etmiş, Hac farz değilken de kurban kesmiştir. Sonra da Medine'de ümmet için farz olmuştur. Fakat ümmet için farz oluşu, Rasulullah'ın (sav) emri ve sünnetiyle gerçekleşmiştir. Bu yüzden nisab miktarı mala sahip olanların kurban kesmesinin vacip olduğu delillendirilebilir.

¹¹ (22/Hacc 28)

¹² (22/Hacc 36)

¹³ (6/En'am 162)

Ama Rasulullah (sav) ibn Hanbel'de geçen bir hadiste; **“Üç şey bana farz kılındı, size farz kılınmadı. Kuşluk namazı, Kurban kesmek ve vitir namazı”** buyurmuştur. Demek ki, Nebi'ye farz/vacip olduğu halde ümmete vacip olmayan şeyler vardır. 'Namaz kıl kurban kes', emirleri de böyle olabilir. Bu konularda ihtilaflar mevcuttur.

“Kurban kesiniz, çünkü o, babanız İbrahim'in geleneğidir.”¹⁴

Tirmizî de şöyle bir hadis vardır; “Bir adam ibn Ömer'e (ra); Kurban vacip midir? diye sordu. İbni Ömer de Rasulullah (sav) Kurban Bayramı kurbanını kesti, müslümanlar da kesti, diye cevap verdi. Adam yine sorusunu tekrar etti. O da; “Anlamıyor musun? Rasulullah (sav) Kurban Bayramı kurbanını kesti, Müslümanlar da kesti” dedi.

Tirmizî de der ki: “Kurban vacip değil ancak Rasulullah'ın sünnetlerinden bir sünnettir.”

Yine ibn Ömer'den (ra); “Rasulullah Medine de on yıl kaldı, hep Kurban Bayramı kurbanını kesiyordu.”¹⁵

Venhar kelimesi: Boğaza isabet ettirmek, boğaz çukuruna bıçak sokmak suretiyle, nahre rastlamak demektir. 'Venhar' kelimesinin başka bir anlamı ise 'kıbleye yönelmek' anlamına gelir. Kurbanın kıbleye döndürmenin emredildiği söylenmiştir.

Kurban kes, emrinin tümleci zikredilmemiş, neyin kurban edileceği belirtilmemiştir. Yani, kurban için boğazlanabilir hayvanları boğazla.

Arap dil geleneğinde 'nahr' kavramı, deve kesmek konusunda yaygınca kullanılır.

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ

“Biz kurbanlık develeri de size Allah'ın alametlerinden yaptık.”¹⁶

Bu sözden amaç, kurbanı deve ile sınırlamak değildir, en çok bilineniyle en büyüğüne işaret ederek develeri, deve gibi iri gövdeli, önemli kurbanlıkları kes! demek olduğunu anlatmaktadır.

En'am suresi 143. ayette **“sekiz çift”** diye geçmektedir. Koyun, keçi, deve ve sığırdır. En kıymetli ve en mükemmeli kesilmelidir.

Cabir'den (ra) rivayet “Nebi (sav) ile beraber namaz meydanında Kurban namazında hazır bulundum. Hutbesini bitirince minberden indi, bir koçu vardı. Rasulullah onu **'Bismillah vallahu ekber, bu benden ve ümmetinden kurban kesemeyenler adınadır'** diyerek kendi eliyle kesti.”¹⁷

Kurbanın Güzel Olsun!

Kabil'in kabul edilmeyen kurbanını hatırımızdan çıkarmayalım. Berâ b. Âzib'den (ra) merfu olarak rivayet edilen hadisinde Rasulullah (sav) şöyle buyuruyor:

“Topal hayvan, tek gözlü hayvan, hastalığı belli olan hayvan, zayıf ve cılız hayvan kurban edilmez.”¹⁸

¹⁴ (Ahmed Bin Hanbel)

¹⁵ (Tirmizî)

¹⁶ (22/Hacc 36)

¹⁷ (Muttefekun aleyh)

¹⁸ (Ebû Dâvûd, İbn Mace)

Kameri yıl hesabına göre deve 5; sığır 2; koyun ve keçi ise 1 yaşını doldurmuş olmalıdır. Ayrıca 6 ayını doldurmuş gösterişli koyunun da kurban edilebileceği söylenmiştir.

Müslüman yaptığı her işi güzelce yapar. Eziyet etmekten kaçınır. Sırasını bekleyen başka bir hayvanın, boğazlanan hayvanı görmesine bile engel olur.

Şeddâd b. Evs diyor ki, “Ben iki şeyi Rasulullah’dan (sav) belledim. O şöyle buyurdu:

“Allah her işi güzel yapmayı istemiştir. Şu hâlde siz (meşru bir sebeple) öldürürken de, (işkence etmeden) güzelce öldürün. Bir hayvanı kestiğinizde de kesimini güzel yapın. (Biriniz hayvan keseceği zaman) bıçağını bilesin ve kestiği hayvanı rahatlatsın!”¹⁹

Zilhicce Ayının Faziletini Bilir Misin?

Zilhicce'nin ilk on günü Allah katında büyük değere/fazilete sahiptir. Rasulullah (sav) şöyle buyurur:

مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ.

“Salih amelin Allah katında en sevimli olduğu günler (Zilhicce'nin ilk) on günüdür.”²⁰

وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرًا

“Yemin olsun şafak vaktine, on geceye...”²¹

¹⁹ (Müslim, Ebû Dâvûd)

²⁰ (Tirmizî, İbn Mace)

²¹ (89/Fecr 1-2)

Yüce Rabbimiz on geceye yemin etmiştir. Bu ise faziletini anlatmaya, kıymetini dile getirmeye yeterlidir. Âlimler bu on gecenin Ramazan'ın son on gecesini mi, Zilhicce'nin ilk on günü mü olduğu konusunda ihtilaf etmiştir. Ramazan ayının son on gecesinin daha faziletli olduğu; Zilhicce ayının ise ilk on gününün gündüzlerinin daha faziletli olduğu da söylenmiştir.

Nebi (sav) şöyle buyurur: **“Kendisinde salih amel işlenen günlerin Allah'a en sevimsisi bu günler yani (Zilhicce'nin ilk) on günüdür.”**

Sahabeler: –Ya Rasulallah! Allah'ın Yolunda yapılan cihad da mı (o günler kadar sevimli) değildir? diye sordular. Rasulullah da (sav) şöyle buyurdu:

“Evet, Allah'ın Yolunda yapılan cihad da! Ancak canı ve malı ile cihada çıkıp da onlardan hiçbir şeyi geri döndürmeyen (yani şehid olan) hariştir!”²²

Teşrik Tekbirlerini Unutma!

Arefe gününün sabah namazıyla başlayarak bayramın dördüncü günü ikinci namazına kadar farz namazlarından sonra okunur. Hanefi mezhebine göre vacip, Şâfiî ve Hanbelî mezhebine göre sünnettir. Mâlikî mezhebine göre müstehaptır.

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ

Teşrik tekberi; “Allahu ekber Allahu ekber. Lâ ilâhe illâllahu vallahu ekber. Allahu ekber ve lillâhil hamd” şeklinde getirilir.

²² (Buhârî, Ebû Dâvûd)

Bakara suresi 203.ayetinde teşrik tekbirine işaret ettiğini söylenmiştir:

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ

“Sayılı günlerde Allah’ı zikrediniz...”²³

Bu faziletli günlerde yüce Allah’ı çokça anmamız, tekbir etmemiz, zikretmemiz emredilmektedir. Zilhicce’nin ilk on günü dünya günlerinin en faziletli günleridir. On günün en faziletli günü ise arefe günüdür. Kurban Bayramı ise dört gündür. Yine çok faziletli günlerdir. Bu dört günün en faziletlisi ise bayramın birinci günüdür. Kadir gecesi ise gecelerin en faziletlisidir. Böylesi faziletli günleri kaçırmamak, zikirle, ibadetle ve duayla geçirmek biz müslümanlar için çok önemlidir. Çünkü Rabbimizin rahmetine çokça muhtacızdır.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ

“Beni anın ki ben de sizi anayım.”²⁴

Bizim Rabbimizi anmamız güzeldir; ama Rabbimizin bizi anıyor olması fevkalade muhteşem bir olaydır.

Tırnak ve Tüylerine Dokunma!

Ümmü Seleme’den (ra) rivayet edildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurdu:

“Kimin kesecek kurbanı varsa, zilhicce ayının hilâli girince kurbanını kesinceye kadar saçından ve tırnaklarından hiçbir şey kesmesin.”²⁵

10 gün boyunca, kurbanımızı kesene kadar tırnak kesmemeli, tüylerimizi almalıyız. Bunun için de zilhicce ayı girmeden hemen önce temizlik işlerimizi halletmeli ve bu 10 günü daha rahat geçirebiliriz.

Kimi âlimler, kesecek kurbanı olup tırnak ve tüylerini kesme işine haram, kimileri de tenzihen mekruh demişlerdir. Bu nehyin sebebi ise o günlerde ihramda bulunan hacılara eşlik etmek, onlara benzemek olduğunu söyleyenler vardır. Kurban, kıyamet gününde sahibine fide olarak gelecek ve her kılı, azası ve tırnağı ona bereket olarak ulaşacaktır. Cehen-nemden kurtuluşuna vesile olacaktır. En doğrusunu Allah bilir.

Kurban kesmeyecek olanların ise tıraş olmasında bir sakınca yoktur.

Arefe Günü Oruç

Zilhicce ayının dokuzuncu günü Arefe günüdür. Onuncu günü ise bayramdır. Arefe günü senede yalnızca bir defadır. Yani toplumumuzda bilinen Ramazan Bayramından bir gün öncesine de Arefe günü demektedirler. Bu yanlıştır. Doğru olan Arefe gününün tek bir gün olduğu, o da Kurban Bayramından önceki gün olduğudur.

Hacca gidemeyenlerin bugünlerde yapabileceği daha birçok faziletli amel vardır. Oruç da bunlardan birisidir. Zira Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: **“Arefe günü tutulan orucun, geçmiş ve gelecek birer yıllık günahları bağışlayacağı Allah’tan umulur.”²⁶**

Hacca gidenlerin ise Arefe gününü oruçlu geçirmemeleri gerekir. Çünkü orada güçlü kuvvetli olsunlar ki, hac ibadetini layıkıyla gerçekleştirebilsinler. Oruçlu bedenler güçten düşer ve halsizlik yüzünden pek bir şey yapamaz. Hacca giden biri için oruçlu olmak uygun değildir.

²³ (2/Bakara 203)

²⁴ (2/Bakara 152)

²⁵ (Müslim, Ebû Dâvûd)

²⁶ (Müslim)

Bütün bunlar ihsanı bol olan Rabbimizin bize sunmuş olduğu güzelliklerdendir. Bolca ecir yazmak, kullarını cehennemden azat etmek için sayısız fırsatı önümüze sunmuştur.

Rabbim bizim ve bütün müslümanların geçmiş gelecek günahlarını affetsin. Yeryüzünde sıkıntıda olan müslüman kardeşlerimize bir çıkış yolu nasip etsin. Keseceğimiz kurbanları, yapacağımız ibadet ve duaları şimdiden kabul etsin.

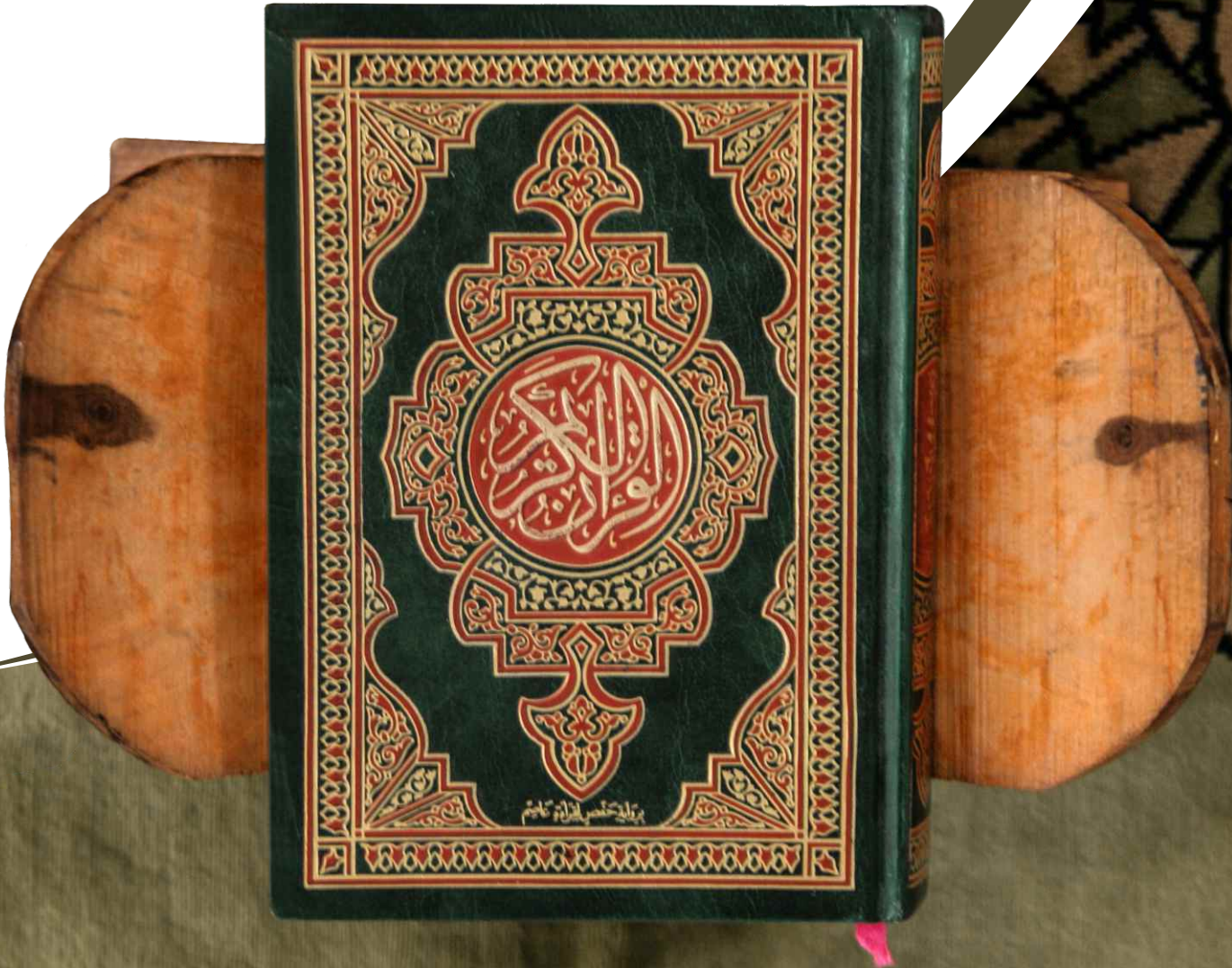
Allahumme âmin.

İMAN VE SALİH AMELİN ÖNEMİ VE FAYDALARI

Salih Bağırhan

Allah'a hamd, Rasulüne salat ve selam olsun.

Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde iman ile salih amel peş peşe zikredilir. Birbirinden ayrılmazlar. İman zikredildiğinde salih amel de onun peşinden gelir. Gölgenin simayı takip ettiği gibi, salih amel de imanı takip eder. İmanı muhafaza eden, güçlendiren etken salih ameldir. Ne kadar salih amel varsa, iman kişide o kadar güçlüdür, ne kadar yoksa da iman o kadar da zayıftır. Salih amelin önemi ve gereği o kadar büyük ki Ehl-i Sünnete göre amel, imandan bir cüzdür. Bakara suresinin 143. ayeti kerimesinde amel, iman olarak adlandırılmıştır.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَّؤُوفٌ رَحِيمٌ

"Allah imanlarınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz Allah insanlara çok şefkatli ve çok merhametlidir"¹

Bu ayette imandan kasıt ameli ifade eden namazdır.

İman ile salih amel Kur'an'da toplamda 58 yerde birlikte zikredilmiştir. Rasulullah'ın (sav) sahih hadislerinde de iman ile salih amel ilişkisinin önemini bildiren, aralarındaki münasebeti açıkça beyan eden pek çok hadis görmek mümkündür. Bunlardan bazıları şunlardır;

* Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre, Rasulullah'a (sav)

–Hangi amel daha faziletlidir? diye soruldu.

–**"Allah'a ve Rasulüne inanmak"** buyurdu.

–Sonra hangisi? denildi.

–**"Allah yolunda cihat etmek"** karşılığını verdi.

–Bundan sonra hangisi? denilince:

–**"Allah katında makbul olan hacdır"** buyurdular.²

Bu hadiste Allah Rasulüne (sav) hangi amel daha faziletlidir sorusuna "önce iman, sonra Allah yolunda cihad ve Allah katında makbul hac" diye cevap vererek salih amelleri imanla beraber zikretmiştir.

* Abdullah İbn-i Hişam (ra) şöyle bir hâdise nakleder:

Bir defasında Rasulullah (sav) ile birlikte bulunuyorduk. Efendimiz, orada bulunanlardan Ömer'in (ra) elini avucunun içine almış oturuyorlardı. O esnada Ömer (ra):

–"Yâ Rasulallah! Siz bana canımın dışında her şeyden daha sevgilisiniz!" diyerek Rasulullah (sav) efendimize olan muhabbetini dile getirdi.

Onun bu sözüne karşılık Rasulullah (sav):

–**"Hayır, canımı elinde tutan Allah'a yemin ederim ki ben sana canından da sevgili oluncaya kadar hakiki manada iman etmiş sayılmazsın!"** buyurdular.

¹ (2/Bakara 143)

² (Buhari)

Ömer^(ra) hemen:

“–O hâlde vallahi şimdi siz bana canımdan da çok sevgilisiniz ya Rasulullah!” dedi.

Bunun üzerine Allah Rasulü ^(sav):

“–İşte şimdi oldu ey Ömer!” buyurdular.³

* Allah için sevmek, kızmak, vermek, engel olmak, haya sahibi olmak vs. hadisler ışığında imandan bir parça olduğunu görmekteyiz.

İman ve Salih Amelin Faydası ve Sonucu

İmana şirk bulaştırmadan salih amel işleyenlere fayda ve sonuç itibariyle birçok olumlu etkenler vardır. Allah ^(cc) iman edip, imanlarına şirk bulaştırmayan ve salih amel işleyenlere güzel vaatler sunmaktadır. Peki, nedir o vaatler?

Güzel Bir Gelecek ve Ebedi Mutluluk

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَا بَ

“İman edip salih amel işleyenlere ne mutlu! En güzel dönüş yeri onlarındır.”⁴

Ayette geçen Tûba kelimesi Ta-be fiilinden türemiş olup, dünya hayatında Allah'a iman edip ve salih amel işleyen kimseler için bir mutluluk ve sevinç kaynağı olup, cennette güzel yerler bu kimselere tahsis edilecektir.

"Tûbâ" kelimesine güzellik, hayır anlamını verenler olmuştur. İbn Abbas'tan iki rivayet vardır: Birisi Cennet veya Cennette bir ağaç. Müfessir Kurtubî, Tûbâ'nın Cennette bir ağaç olduğu görüşünü tercih eder ve: "Sahih olan görüş, Tûbâ'nın bir ağaç olduğudur" der. Zira Süheylî'nin zikrettiği gibi, Utbe İbn Abd es-Sülemî'den rivayet edilen merfu bir hadis vardır: "Tûbâ diye adlandırılan ağaç ne iyi ağaçtır!"

Buharî ve Müslim, Sehl İbn Sa'd'dan rivayet ettiklerine göre Rasulullah ^(sav) şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz Cennette bir ağaç vardır ki, bir binici gölgesinde yüz yıl yürür de o gölgenin sonuna erişemez." Bir rivayete göre süratle koşan at binicisi olarak geçer. Bundan maksat, o ağacın büyüklüğünü belirtmektir.

Güzel Bir Hayat

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنشَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

“Erkek ya da kadın, kim bir mümin olarak salih amel yaparsa hiç şüphesiz ona güzel bir hayat yaşatırız ve mükâfatlarını yaptıklarının en güzeliyle veririz.”⁵

Mezkûr ayette geçen 'güzel bir hayatın' mahiyeti hakkında beş görüş ileri sürülmüştür:

³ (Buhari)

⁴ (13/Rad, 29)

⁵ (16 Nahl, 97)

1) İbn Abbas, Said bin Cübeyr, Ata ve ed-Dahhak'a göre helal rızık demektir.

2) Hasan-ı Basrî, Zeyd bin Vehb ile Vehb bin Münebbih'e göre kanaat demektir. El-Hakem, bunu İkrime'den, o da İbn Abbas'ın görüşü olarak rivayet etmiştir. Aynı zamanda Ali bin Ebi Talib'in (ra) de görüşü budur.

3) Yüce Allah'ın, itaatleri işleme muvaffakiyeti demektir. Çünkü itaatleri işlemek, kişiyi Allah'ın rızasına ulaştırır. Bu anlamdaki açıklamayı da ed-Dahhak yapmıştır. Yine ed-Dahhak şöyle demiştir: Bir kimse, mü'min olarak salih amel işleyecek olursa ister darlık içinde olsun ister bolluk içinde olsun, onun hayatı güzel hayattır. Buna karşılık Allah'ı anmaktan yüz çeviren, Rabbine iman etmeyen salih amel de işlemeyen bir kimsenin geçimi dardır ve onun hayatında hayır namına bir şey yoktur.

4) Mücahid, Katade ve İbn Zeydde der ki: Güzel hayattan kasıt, cennettir. El-Hasen de böyle demiştir. El-Hasen devamla der ki: Cennet dışında hiçbir kimse için güzel hayat söz konusu değildir. Bunun, mutluluk olduğu da söylenmiştir. Bu görüş; İbn Abbas'dan rivayet edilmiştir.

5) Ebu Bekr el-Verrâk da der ki: Güzel hayattan kasıt, itaatin tatlılığıdır. Sehl bin Abdullah et-Tüsterî der ki: Güzel hayat, kulun kendi tedbirinden vazgeçerek, tedbirini hakka havale etmesi demektir.⁶

Bol Rızık ve Mağfiret

لَيَجْزِيَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

“(Bu,) iman edip salih amel işleyenlere mükâfatlarını vermesi içindir. Böyleleri için bağışlanma ve değerli bir rızık vardır.”⁷

Tevbelerin Kabul Edilmesi

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ
فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

“Rabbiniz, nefislerinizde olanı en iyi bilendir. Şayet salih kimseler olursanız hiç şüphesiz ki (Allah), O'na çokça yönelenleri bağışlayandır.”⁸

Kötülüklerinin Örtülmesi ve İyiliklerle Değiştirilmesi

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ
اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

“(Fakat) tevbe eden, iman eden ve salih amel işleyenler bunun dışındadır. Allah, bunların günahlarını sevaba çevirir (ya da şirklerini imana, cinayetlerini ıslaha, zinalarını iffete çevirir). Allah (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Rahîm'dir. Kim de tevbe edip salih amel işlerse şüphesiz ki o, tevbesi makbul olarak Allah'a dönmüş olur.”⁹

⁷ (34 Sebe, 4)

⁸ (17 İsrâ, 25)

⁹ (25 Furkân, 70, 71)

⁶ (El-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an)

İman edip, salih amel işlemek sahibine faydasından birisi de ayette geçtiği üzere Allah'ın (cc) bu kimselerin kötülüklerini iyiliklere değiştirmesidir. Bu büyük bir müjde ve sevinç kaynağıdır. İbn Abbas, Hasan el-Basri, Mücahid ve Katade'ye göre bu çevirme işi, dünyada iken olur: Allah Teâlâ o kimselerin müşrik iken yaptıkları kötü amelleri, Müslüman olarak güzel ameller işleme haline çevirir. Binâenaleyh Allah, onların şirkini imana, müşrik olarak ölmekten mümin olarak ölmeye, zinalarını da iffete ve namusa çevirmiştir. Böylece Allah (cc) sanki onlara onları bu salih amellere muvaffak kıldığını ve onların bu sayede o mükâfatları hak ettiklerini müjdelemiştir.

Sevginin Oluşması

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا

“İman edip salih amel işleyenlere Er-Rahmân sevgi kılacaktır.”¹⁰

Ayette geçen sevgisin oluşmasını nebi (sav) şöyle açıklamaktadır:

Allah Teâlâ bir kulu sevdiği zaman Cebrail'e: “Ben filanı seviyorum onu sen de sev!” diye emreder. Cebrail onu sever ve sonra gök halkına: “Allah filanı seviyor, onu siz de seviniz” diye seslenir. Gök halkı da o kimseyi sever, sonra yeryüzündekilerin kalbinde o kimseye karşı bir sevgi uyanır. Allah Teâlâ bir kula buğz ettiği zaman, Cebrail'e: “Ben, filanı sevmiyorum, onu sen de sevmel!” diye emreder. Cebrail de onu sevmez. Sonra Cebrail gök halkına: “Allah filan kişiyi sevmiyor, onu siz de sevmeyin”, der. Göktekiler de o kimseyi sevmezler. Sonra da yeryüzündekilerde o kimseye karşı bir kin ve nefret uyanır.”¹¹

¹⁰ (19 Meryem, 96)

¹¹ (Müstim)

İnsanların En Hayırlıları

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

“Hiç şüphesiz iman edip salih amel işleyenler, bunlar yaratılmışların en hayırlılarıdır.”¹²

Allah (cc) bu ayeti kerimede iman edip salih amel işleyen kimselerin yaratılmış varlıklardan üstün ve hayırlı olduğunu söylemektedir. Nitekim Ebu Hureyre (ra) ve âlimlerden bir grup, bu ayeti delil getirerek mü'minlerin meleklerle üstün olduklarını söylemişlerdir. Çünkü Allah Teâlâ **“İşte onlar da yaratıkların en hayırlısıdır”** buyuruyor.

Yeryüzüne Varis Olmaları

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

“Allah, içinizden iman edip salih amel işleyenlere vadetti: Onlardan öncekileri yeryüzünün halifeleri kıldığı gibi onları da yeryüzünün halifeleri kılacak, razı olduğu dinlerinde kendilerine iktidar/güç verecek ve korkularından sonra onları emniyete kavuşturacaktır. (Bu vaatte bulunduklarım) bana ibadet eder, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Kim de bundan sonra kâfir olursa işte bunlar, fasıkların ta kendileridir!”¹³

¹² (98 Beyyine, 7)

¹³ (24 Nûr, 55)

Allah sizden iman eden ve salih amel işleyenlere, iman eden ve iman kaynaklı bir hayat yaşayanlara, iman eden ve hayatlarını bu imanlarıyla düzenleyenlere vaat etti ki, yeryüzünde onları halifeler kılacak, egemenler, hakimler kılacak. Onları yeryüzünde yerleştirecek, yeryüzünün hâkimiyetini onlara verecek. Tıpkı kendilerinden öncekilere yeryüzünde hayat hakkı, egemenlik yetkisi, güç ve kuvvet verdiği gibi. Onların dinlerini, yollarını, hayat programlarını, sistemlerini yeryüzüne hâkim kılacak. Onlar için razı olduğu, beğenip seçtiği dinlerini de yeryüzünde sabit kılacak, sağlamlaştıracak ve şu anda içinde bulundukları korkulu hayatlarını, güvensiz hayatlarını emniyete çevirecek, emin bir duruma getirecek. "Artık onlar da bana kulluk ederler, sadece beni dinlerler, hayatlarını benim istediğim şekilde yaşarlar ve bana hiçbir kimseyi ortak koşmazlar. İşte iman eden ve salih ameller işleyen kullarıma vaadim budur" der Rabbimiz.¹⁴

Cenneti Elde Etmeleri

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

"Şüphesiz ki Allah, iman edip salih amel işleyenleri, altından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Şüphesiz ki Allah, dilediğini yapar."¹⁵

Evet, bu nakillerden yola çıkarak salih amel, imanın bir parçasıdır. Aynı zamanda da imanı muhafaza eden dış etkindir. Bu kadar değeri ve kıymeti olan salih ameli işlemede bir kula yardımcı olan etkenler nelerdir? Allah izin verirse bir sonra ki ay, bu etkenleri Kur'an ve Sünnet ışığında belirtmeye ve izah etmeye çalışacağım inşallah.

Allah'a emanet olun.

Selam ve Dua ile...

¹⁴ (Basairu'l-Kur'an)

¹⁵ (22 Hac, 14)

KAPTANIN YARDIMCISI

Ayşe Ebrar

Hamd; alemlerin Rabbi olan Allah'a, salat ve selam Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ailesinin ve ashabının üzerine olsun.

Değerli kardeşlerim geçen ayki yazımızda küfür ve günah denizindeki geminin kaptanı başlığıyla erkeğin, küfürün, günahların ve her türlü fitnenin doldurduğu bir toplumda ailesini her türlü kötülükten korumakla yükümlü olduğunu anlatmıştık.

Bu ay ise her türlü kötülüğün yaygın olduğu bu denizdeki kaptanın yardımcısı konumunda olan kadının o gemiyi zarara uğratmadan hedefine ulaşması konusunda kaptana yardım etmesi gerektiğinden bahsedeceğiz.

Değerli bacılarım bugün bizler her türlü kötülüğün, şirkin ve fitnelerin hâkim olduğu şu zamanın en koyu cahiliye çağında yaşıyoruz. Bundan dolayı bizim de en az eşlerimiz kadar kendimizi ve ailemizi dünya ve ahirette zarara uğramaktan korumak zorundayız.

İbni Ömer'den (ra) rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: **“Hepiniz çobansınız. Hepiniz güttüğünüz sürüden sorumlusunuz. Amir memurlarının çobanıdır. Erkek Ailesinin çobanıdır. Kadın da evinin ve çocuğunun çobanıdır. Netice itibariyle hepiniz çobansınız ve hepiniz idare ettiklerinizden sorumlusunuz.”**¹

Kardeşim, dünyada sorumluluğu olmayan kimse yoktur. Müslüman için sorumlulukları belirleyen ise Allah ve onun izin verdiği ölçüde Peygamberdir. Peygamberimiz (sav) bu hadiste her kişinin elinin altındakinden sorumlu olduğunu bildirmiştir. Kadının sorumlu olduğu ise daha çok ailesine ve çocuklarına bakıp gözetmesi, eşine dünya ve ahirette mutlu olmaları için gücü yettiği kadar yardım etmeye çalışmasıdır.

Bugün bizlerin durumu, Mekke'deki cahiliye döneminde eşi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem insanları Hakk'a davet ederken eşinin en büyük destekçisi olup her zorlukta Eşinin yanında olan Hatice'nin (ra) durumu gibidir. O nasıl ki Mekke cahiliyesinde müşriklere ve batıla karşı eşine yardım ediyorsa biz de gemisini her türlü fitne dalgalarından korumaya çalışan eşimize yardım etmeliyiz.

Peygamberimize (sav) peygamberliğin geldiği zorlu zamanlarda eşi Hatice (ra) onun ilk sığınağı, ona herkesten önce inanan ve en büyük yardımcısıydı. Özellikle İslami tebliğin ilk zamanlarında Peygamberimizin korku ve endişelerinden kurtulmasında engeller ve tuzaklarla dolu davet yolunda cesaret ve sabırla yürümesinde eşi Hatice (ra) peygamberimizin en büyük destekçisiydi.

İlk vahiy geldiğinde Efendimiz korkuya kapılmış neye uğradığını bilememişti. Hira mağarasından koşarak evine sığındığında şiddetli fırtınaya yakalanmış birisi gibi titriyor, üşüyor ve **“Beni örtün!”** diyordu. Hiç üstelemeden ona örtüler getiren Hatice (ra), yapıcı tavırları ve teselli eden sözleri ile sevgili eşinin gönlündeki fırtınaları dindirmiş, adeta ılık bahar meltemleri estirmişti. O gün, Rasulullah (sav) meydana gelen hadiseyi ona haber vererek **“Kendimden korktum.”** dediğinde Hatice (ra) ona: “Öyle deme; Allah'a yemin ederim ki, Allah hiçbir vakit seni utandırmaz. Çünkü sen akrabana bakarsın, işini görmekten aciz olanların ağırlığını yüklenirsin; fakire verir, kimsenin kazandırmayacağına kazandırırın, misafiri ağırlarsın, Hak yolunda meydana gelen olaylarda halka yardım edersin.” demiş; sonra da onu iyice yatıştırması için bilgin zat olan amca oğlu Varaka bin Nevfel'e götürmüştü.

¹ (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi)

Hatice binti Hüveylid (ra) ona iman etti. Allah'tan getirdiği şeyleri tasdik etti. Görevinde onun yardımcısı oldu. O, Allah'a ve Rasulüne iman edip Rasulullah'ın Allah'tan getirdiği şeyleri doğrulayan ilk kimseydi. Allah, onunla elçisinin işlerini kolaylaştırıyordu. Peygamber (sav) hayatı boyunca ondan inkâr ve yalanlama sözü ile kendisini üzecek türden hoşuna gitmeyecek hiçbir şey işitmedi. Bilakis Hatice, efendimizin dışarıdaki olay, hakaret ve işkence ortamından her eve gelişinde sebatını arttırmak, davet yükünü hafifletmek, onu tasdik etmek ve insanlara karşı vazifesini kolaylaştırmak için onu teselli edip destekliyor ve böylece sıkıntısını gideriyordu.²

Bacım, bugün bizim için örnek olan Hatice (ra) gibi yeri geldiğinde eşlerimiz kendilerini yetiştirsın diye; onları gidebilecekleri uygun ders ortamları varsa oralara gitmeleri, imanı düzgün, ahlaklı din kardeşleri ile tanışıp yakınlaşmaları için teşvik etmeliyiz.

Onlar Allah için Rasulullah'ın mağara uzlete çekildiği gibi İslami bir iş için veya yapmak zorunda oldukları sorumluluklar için evden uzak kaldıklarında onlara kızmadan, sabırlı olup onlara işlerini kolaylaştırmalı ve destek olmalıyız. Onlar geride bıraktıkları çocuklara ve malları için endişelenmesinler diye de onların emanetlerini gücümüz yettiği kadar sahip çıkacağımız konusunda onlara güven vermeliyiz.

Zira bir erkeğin geride bıraktığı ailesinin güvende olduğunu bilmesi, onu işinde ve mücadelesinde daha cesur ve başarılı yapar. Zira kaptanların bir işi çıkınca onun görevini o gemiyi yürütebilecek en yakın yardımcısı üstlenecektir ve o geminin bir emanet olduğunu da unutmayacaktır.

Bizler aynı şekilde gemimizin Allah'ın gözetiminde takva üzerine ilerlemesi için hem eşlerimizi hem de kendi nefsimizi Kuran, hadis ve bizi Allah'a yaklaştıracak ilimler okumaya teşvik etmeliyiz.

Unutmamalıyız ki, kadınıyla, erkeğiyle böyle küfrün ve batılın hâkim olup tevhidi bilincin kaybolduğu bir dönemde tevhidin yayılıp, hakkın anlatılıp anlatılmasından sorumluyuz. Şuurlu olan bir Müslüman bu mesuliyetini unutmamalıdır. Eşinin ve kendisinin tembellik yaparak nefsanî duygularla Allah'ın dininin yaşanılıp, anlatılma mücadelesinin terk edildiği her gün günahkâr olduklarını bilmelidir.

Eğer eşlerden bir taraf Allah için ilim alıp davet yaparak ahiret için çalışırken diğer tarafta farklı idealler ve amaçlar edinirse iki tarafında istekleri farklı olduğu için aralarında sürekli anlaşmazlıklar çıkacaktır. Bu anlaşmazlıklar hem kendilerini hem de ailedeki diğer kişileri olumsuz yönde etkileyecektir. Allah için hizmet etmek isteyen ve ahiret saadeti için çalışmak isteyen kişi takva, Allah için malından infak etme, akrabalara davet ve güzel muamele, Müslüman kardeşlerle dostluk kurmak, ilim okuyup, okutmaya yönelik çalışmalar yapmak isterken eşi bunlara yardımcı olmayıp belki de engel olacaktır.

² (İbn Hişam, es- Suretun-Nebiyye, Beyrut)

Derdi Allah için bir hayat yaşamak olmadığı için dünyalık mal, mülk, makam ve nefesine göre bir hayat yaşamamanın peşinde koşacak ve eşinin yaptığı hayırları fazla görecektir. Gündeminde daima dünya olduğu için ahiret için çalışmayacak, Allah için bir hayat yaşamamanın getirdiği imtihanlara sabretmek gibi bir değerden de yoksun olacaktır.

İslami eğitim alan ve Allah için kendisini geliştirmek ve dini için hizmeti amaç edinen eşlerin sohbetleri gıybet ve boş laflar vs. gibi konularla değil, gündem ve ilmi meseleler hakkında olduğu için aile içinde bilgi ve kültür seviyesi artar. Böyle bir ortamda ise bilgili, kültürlü ve kişilikli çocuklar yetişir.

Bacım, bizler eşlerimize cennete giden yolda destek olarak onlarla aynı ecri alabileceğimizi unutmamalıyız. Onları ilme teşvik ederek ilim ecrini, Allah için hizmete teşvik ederek Allah'a hizmet ecrini alabiliriz. Onlar mallarından infak etmek istediği zaman, engel olmayıp destek olarak yapmış oldukları infağın ecrinin aynısını bizde alabiliriz.

Hendek savaşı sırasında Müslümanlar Hendek kazarken Ashab-ı kiram ve peygamberimiz (sav) üç gün açlık çekmekteydiler. Bu durumu gören Cabir bin Abdullah;

“Ya Rasulullah izin ver, evime kadar gidip geleyim.” der ve izin alıp evine gelir. Bundan gerisini Cabir Bin Abdullah'dan dinleyelim:

Hanımına; Peygamber aleyhisselamda öyle bir açlık gördüm ki, o dayanılabilir bir hal değildir. “Yanında yiyecek bir şey var mı?” dedim. Hanımım: Vallahi yanımda şu oğlaktan ve bir mud arpadan başka bir şey yok.” dedi. Oğlağı kestim. Hanımım da arpayı el değirmeninde öğütüp un yaptı. Eti çömleğe koyduk. Hamur mayalandı. Et çömleği tandıra koyulup pişmeye başladıktan sonra peygamberin (sav) yanına döndüm. Evden ayrılırken hanımım “Sakin beni Rasulullah'la (sav) yanındakilere karşı utandırma. Dedi. Ben de Rasulullah'ın yanına dönünce “ya Rasulullah benim azıcık yemeğim var. Yanına bir veya iki kişi al da yemeğe gideyim. Dedim.” **Yemeğin ne kadardır?** Diye sordu. Bir sa' arpadan ekmek yapıldığını ve bir oğlak kesildiğini haber verdim.

“Hem çok hem de güzel yemektir. Hanımına söyle ben gelinceye kadar, tandırdan et çömleğini de ekmeği de çıkarmasın.” buyurdu. Orada bulunan muhacirlere ve ensara **“Ey Hendek halkı! Kalkınız, Cabir'in ziyafetine gideceğiz,”** diyerek seslendi. Hepsı kalktılar.

Hemen eve döndüm. Hanımımın yanına girip: “Allah senin iyiliğini versin. Peygamber (sav), muhacirler, ensar ve yanlarında bulunanların hepsi yemeğe geliyorlar. İnna lillahi ve inna ileyhi raciun (Bir Müslümanın ölümüne duyulunca söylenen bir ayettir. Biz Allah'tan geldik yine ona döneceğiz anlamına gelir.) Mahcup olacaksın” dedim.

Hanımım: Rasulullah yemeğimizin ne kadar olduğunu sormamış mıydı? Dedi. “Evet sormuştu. Ben de söylemiştim” dedim. Hanımım;

“Mahcubiyet sana aittir, mahcubiyet sana aittir” dedi. Ona; “ben senin bana söylediğini yerine getirdim. Yemeğimizin azlığını Rasulullah'a haber verdim” dedim. Hanımım; “onları sen mi davet ettin, yoksa Rasulullah mı davet etti? Diye sordu. “O, davet etti dedim”. Hanımım; “bırak, o senden daha iyi bilir” dedi.

O sırada yemek için misafirlerimiz geldi. Rasulullah (sav) yanındaki halka **“bir-birinizi sıkıştırmadan içeri giriniz.”** buyurdu. Onar, onar ayrıldılar.

Rasulullah ete ve ekmeğe bereket duası yaptıktan sonra hanımına: **“Bir ekmekçi kadın çağır da seninle birlikte ekmek yapsın. Çömleğinizden de kepçe kepçe al, sakın çömleği tandırdan ayırma.”** buyurdu. Sonra peygamber (sav) tandırdan ekmeği ve eti çıkarıp parçalamaya ve üzerine et koyarak ashabına sunmaya başladı ve davetliler yiyip doyuncaya kadar bu böyle devam etti.

Bir hayli yemek arta kaldı. Rasulullah, hanımına; **“Bu kalanı da hem kendin yersin hem de hediye edersin. Çünkü bütün halk açlık çekiyor”** buyurdu.

Bu imanlı ve şuurlu eşler diğer din kardeşlerinin açlık çektiği bir zamanda sahip oldukları az bir miktar arpa ile bir oğlağı, Allah rızası için ikram etmek gibi çok yüce bir fedakarlığı paylaşmışlardır.

Takva sahibi olgun Müslüman kadın, gemisinin kaptanının moralinin düzgün ve mutlu olduğu zaman gemisine daha iyi gözeteceğini bildiği için her zaman onu mutlu etmeye çalışır. Ona sevindirici güzel sözlerle hitap eder. Onu üzecek, sıkıntı verecek ve zihnini bulandıracak sözler söylemez. Eşine güzel olan haberleri verir. Üzüntü verecek haberleri mümkün olduğu kadar onun duyduğu zaman çok fazla etkilemeyeceği bir vakte erteler veya bu gibi kötü haberleri kocasının gönlündeki etkisinin şiddetli olmaması için uygun üslup ile söyler ve onun üzüntüsünü hafifletmesine yardım eder. Böyle bir olayda ferasetli davranma noktasında Ümmü Süleym ne güzel bir örnektir. Zira Ebu Umeyr adlı çocukları ölünce eşi Ebu Talha, hasta olan çocuğunun durumunu sorar. Ümmü Süleym onun eskisinden daha iyi ve sakin olduğunu söyledi. Ardından süslenip güzel kokular sürerek kocasının yanına geldi. O gece beraber oldular. Sabahleyin Ümmü Süleym Ebu Talha'ya “birinden ödünç bir şey alan kimse aldığı şey geri isteyince onu vermiyip yanında alıkoyabilir mi?” Diye sordu. Ebu Talha da mutlaka geri vermesi gerektiğini belirtti. Bunun üzerine Ümmü Süleym, Allahu Teala'nın kendilerine ödünç verdiği çocuklarını geri aldığını ve onu defnetmesi gerektiğini bildirdi. Karısının bu tutumuna öfkelenen Ebu Talha yaptıklarını Rasulullah'a (sav) anlattı, o da gecelerinin mübarek olması için dua etti. O gece hamile kalan Ümmü Süleym doğan çocuğu oğlu Enes ile Rasulullah'a gönderdi, Rasulullah da (sav) çocuğa “tah-nik” yaparak ona Abdullah adını verdi.³ Rasulullah'ın (sav) duasının bereketi Abdullah'ın çok sayıdaki çocuğunda görüldü, onlar ensarın en faziletli evladı oldu.

³ (Müslim, “Fezailü's - şahabe”, 107; İbn Sad, 431-434)

Bir Yolda Ancak Birbirine Güven Verenler İlerleyebilirler

Bu küfür ve günahların kuşattığı geminin huzurla ilerleyebilmesi o gemideki kaptanın (erkek) ve yardımcısının (kadın) birbirlerine güven duyabilmeleridir. Çünkü insanın güven duymadığı bir kişiyle hayatına devam etmesi mümkün değildir. Karşılıklı güven olmazsa bir arkadaşlık bile sağlıklı yürümez. Ömür boyu, gece gündüz beraber olan eşlerin huzurla hayat yolunda yürümeleri nasıl mümkün olsun.

Her iki tarafta diğere uyum göstermeye ve yardımcı olmaya gayret göstermelidir. Güzel geçim ve hayattaki zorluklara karşı güçlü olmak isteyen eşlerin mutlaka karşılıklı fedakarlıklar yapabilmeleri gerekmektedir. Özellikle cahiliye toplumundaki bir ailede çeşitli mutluluklar olduğu gibi dünyevi ve uhrevi kazançları elde edebilmek için birçok sıkıntılar yaşanacaktır. Eğer bu mümin ailenin kaptanı (erkek) ve yardımcısı (kadın) her türlü küfre günahlara ve sıkıntı veren olaylar karşısında daima birbirlerine destek olmayı başarabilirlerse birbirlerine karşı sevgileri ve güvenleri biraz daha pekişecek ve kuvvetlenecektir.

Ailede erkek ve kadının görevleri belli olsa bile birbirlerine yardım edemezler diye bir şey yoktur. Aksine eşler bütün hayatları boyunca mümkün olduğu kadar her konuda birbirlerine yardım etmelidirler. Zira gemi denizde sıkıntısız ilerlerken iyi olup ancak gemiyi bazı sıkıntı dalgaları sarınca o geminin kaptanının ve yardımcısının birbirleriyle yardımlaşarak gemiyi salim bir şekilde ilerletmiş havası vermemeleri akılsızlıktır. Zira geminin batma tehlikesi durumunda her ikisi de zarar etmiş olacaktırlar.

Ayrıca böyle bir davranış imanlı, şuurlu ve vicdanlı eşlerin yapacağı bir hareket değildir. İmanlı ve şuurlu olan eşler birbirlerine yalnızca iyi günde değil kötü günde de en büyük destekçi ve yardımcılardır. Gerekirse dinleri ve davaları uğrunda kendilerini saran fitne dalgalarını omuz omuza direnerek canlarını verirler ve beraber yaşamak istedikleri evliliklerine kendisinde hiçbir sıkıntının olmadığı cennette devam ederler, dünyada eksik olan mutlulukları orada beraber yaşarlar.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِونُونَ

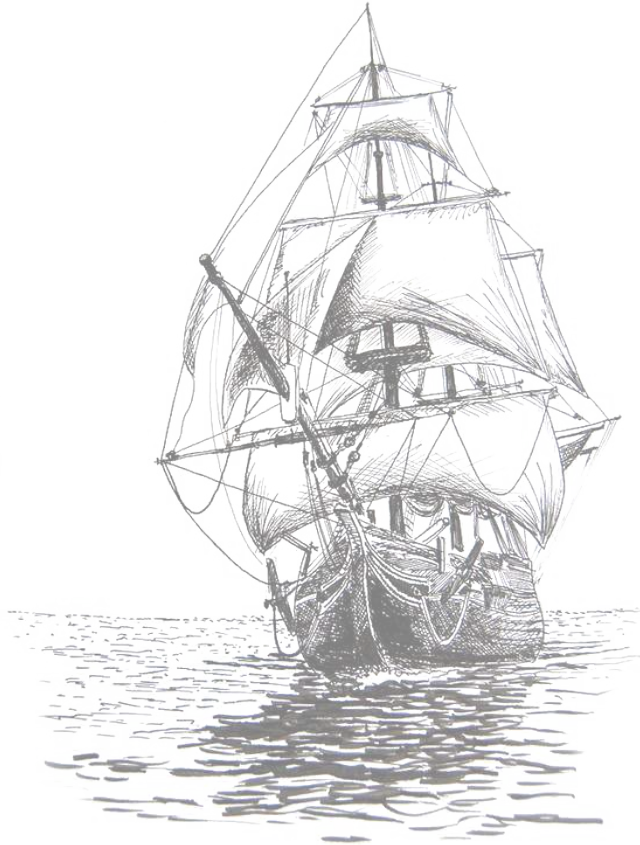
“Şüphesiz cennetlikler o gün nimetlerle meşguldürler, zevk sürerler. Onlar ve eşleri gölgelerde koltuklara yaslanmaktadır.”⁴

Allah yolunda beraber yürüyüp eğer gerekirse bu yolda can vermeyi göze alan eşler için Yasir (ra) ve hanımı Sümeyye (ra) ne güzel örnektir. Küfür ve her türlü fitneyle dolu bir deniz gibi olan Mekke'de ailecek iman etmişlerdi. Ancak etraflarındaki müşrikler tıpkı bir gemiyi dalgaların sardığı gibi onları sarmışlardı. Kalpleri imanla dolu aile fertlerini dinlerinden döndürmek için onlara saldırıyorlardı. Yasir (ra) ve Sümeyye (ra) o zor günlerinde dinlerinden ve Tevhid akidesinden taviz vermeden, omuz omuza davaları için direnmişlerdi. Her yönden küfre zorlansalar da sabırla çilelere dayanarak az bir süre aralıkla her ikisi de şehit olmuşlardı. Böylece küfür denizindeki gemiyi hedefine ulaştıran imanlı kaptan ve yardımcısı olarak kendinden sonrakilere örnek olmak üzere tarihe geçmişlerdi.

⁴ (36/Yasin 55-56)

Değerli kardeşim, şu ahir zamanda hak üzere hükmeden devlet yöneticilerinin olmayıp tevhide bilinç ve güzel ahlak üzere inşa edilen bir topluluğun yetişmemiş olmasından dolayı maalesef ki, imanlı, ahlaklı ve şuurlu gençlerin yetiştiği aile müesseseleri de çok azdır. Bu ülkede ve bir toplumda hakkın hâkim olması, İslami bilinçle inşa edilmiş ailelerin olmasıyla ve o ailelerin imanlı, ahlaklı ve şuurlu gençler yetiştirmesi ile mümkün olacaktır. Çünkü bir toplumda aile müessesesi düzelirse toplumda düzelir. Toplum düzelirse yönetim de düzelir. Şuurlu bir aileyi kurmak ise İslami bilince sahip bir erkek ve kadının Allah'ın sınırlarını gözeterek evlilik hayatı kurmaları ve Allah'a karşı takvalı olarak birbirlerinin haklarını gözetmeleriyle mümkündür. Kardeşim, bugün bizler Mekke cahiliyesinde hem kendisini hem de ailesini Muhammed'e (sav) inen ayetler üzerine eğitmeye çalışan sahabeler gibiyiz. Eğer bizler Daru'l Erkam'lar kurarak kendimizi ve çocuklarımızı eğitir ve imanla, ihlasla tevhide akideyi yaymaya çalışırsak Rabbimiz elbette bizlere de onlara nasip ettiği Medine gibi İslam'la yönetilen, İslam'a göre yaşanan şehir ve ülkeler nasip edecektir. İşte o gün bizim gemimizin yürüdüğü deniz, küfür ve günahlarla dolu değil emniyet ve sükunetle dolu bir deniz gibi olacaktır. Zira bir toplumda yönetim Allah'ın şeriatı ise o toplum küfür ve şirkten uzak, günahlardan arınmış, emniyetin ve sükunetin olduğu bir toplum olacaktır. İşte o zaman kardeşim, senin gemin de güven ve sükunetle hedefine doğru ilerleyecektir "Ben o günleri nasıl olsa görmem" deme! Zira sen ihlasla tohumunu at ve Allah'a güven! Unutma ki, Allah için atılan tohumun meyvesini Allah, bu dünyada olmasa bile ahirette mutlaka verecektir. Unutma kardeşim! Emegın karşılığını verme konusunda Allah'tan daha cömert olanı yoktur!

Selam ve dua ile

WINDOWS İÇİN BAZI UYGULAMALAR

Burak Eryılmaz

Geçtiğimiz yazılarımızda Windows işletim sistemlerinde kullanabileceğimiz, bazı uygulamalardan bahsetmiştik.

Bu yazımızda bu uygulamaların bazılarını hatırlatıp, birkaç tane daha faydalı olabilecek uygulamadan bahsedeceğiz.

winstall

**Bulk install Windows apps
quickly with Windows Package
Manager.**

Uygulamalara geçmeden önce winstall.app sitesi ile birlikte, winget yani uygulama yükleyicisini hatırlayalım. Winget Microsoft Store üzerinden indirilen ve Windows uygulamalarını dışardan yüklemeyi daha kolay bir hale getiren uygulama. Cmd (Komut İstemi) veya uygulamayı direkt açarak çalıştırabiliyoruz. Peki çalıştırdıktan sonra ne yapıyoruz? İşte burada da devreye winstall.app sitesi giriyor. Yükleme istediğimiz uygulamayı sitede aratıyoruz. Uygulamanın sayfasına girip, orada yükleme komutunu kopyalıyoruz. Kopyaladığımız bu komutu, uygulama yükleyiciye yapıştırıyoruz ve yükleme başlıyor. Bu şekilde uygulamaları daha rahat bir şekilde indiriyoruz. Böylece farklı siteleri gezip uygulamayı indirmeye çalışmıyoruz. Hem yanlış indirmelerin önüne geçiyoruz hem virüslü bir indirme yapmanın önüne geçmiş oluyoruz. Her uygulama bulunmasa da şu ana kadar paylaşmış olduğum bütün uygulamalar winstall.app sitesinde vardı. Bazen araştırma yaparken, bazı uygulamaların sitede çıkmadığını gördüm ama bu bir ya da iki uygulamada olmuştu. Bu site ve uygulamayı hatırlattığımıza göre şimdi diğer uygulamalarımıza geçelim.

f.lux.

İlk paylaşacağımız uygulama f.lux. Monitörler için olan f.lux uygulaması, konuma ve günün saatine göre ekran renk sıcaklığını ayarlar. Gözler için işe yarar rahatlama sunan bir bilgisayar programıdır. Program, geceleri ekran kullanımı sırasında göz yorgunluğunu azaltarak uyku düzeninin bozulmasını azaltmaya yardımcı olması için tasarlanmıştır. Dilerseniz bilgisayarınızı daha rahat kullanmak için tercih edersiniz, dilerseniz geceleri bilgisayarı kullanırken gözlerinizin rahatlaması için kullanırsınız tercih size kalmış.

VidCoder

HandBrake uygulamasından bahsetmiştik. Uygulama açık kaynak kodlu video dönüştürücü programdı. Bu uygulama ile videolar üzerinde oynama yapabiliyorduk. VidCoder uygulaması da video kopyalamak ve video dönüştürmek için kullanılabilir bir uygulama. Kodlama motoru olarak HandBrake uygulamasını kullanmakta.

WizTree

WinDirStat isminde bir disk analiz eden uygulamadan bahsetmiştik. Şimdi WinDirStat'a alternatif olan hatta kendi sitesinde söylediğine göre WinDirStat uygulamasından 46 kat daha hızlı olan WizTree uygulamasına bakalım. Tabi bu onların iddiası deneyip görmek lazım. Bilgisayarınızda bulunan dosyaların boyutlarını gösterir. En büyük dosyaları bulmanıza yardımcı olur. Disk alanınızı kontrol etmek için, düzenli tutmak için, alan açmak için kullanılabilecek bir uygulama. Hızlı olduğunu da iddia ediyor. İkisini de deneyip hangisinin hızlı olduğuna siz karar verin.

TeraCopy

Küçük dosyaların kopyalanmasında genellikle sıkıntı yaşamayız ve kısa sürer. Fakat büyük dosyaları kopyalamak, kesip başka yere aktarmak biraz zaman alabilir. Bazen veri kayıplarına da sebep olabilir. İşte bu duruma düşmemek için kullanabileceğiniz bir uygulamadan bahsedeceğim. Uygulamamızın adı TeraCopy. Kendisi ücretsiz bir dosya aktarım aracı. Dosyaları daha hızlı ve daha güvenilir bir şekilde kopyalamak için tasarlanmış, kullanıcıya birçok özellik sağlayan popüler bir yardımcı program. Kopyalama hatası oluştuğunda kurtarmaya çalışacak uygulamamız. Aktarım sırasında hatalı dosyaları gösterir. Pro versiyonunu alarak ekstra özelliklere erişim sağlayabiliyorsunuz. Ulaşabileceğiniz bazı ekstra özellikler şöyle; Dosyaları CSV veya html olarak dışa aktarma. Aktarım süresini kısaltmak için gereksiz dosyaları kaldırabilmek gibi ekstra özelliklere “Pro” sürümü ile ulaşabileceğiniz ücretsiz bir uygulama.

Mailbird

Bu sefer ücretli olan bir uygulamaya bakacağız. Uygulamamızın adı Mailbird. Windows işletim sistemi için mail yönetme uygulaması. Bütün mail adreslerinizi birleştirir. Bütün hesaplarınızı bir arada tutarak maillerin takibini kolaylaştırıp zamandan tasarruf etmenize olanak sağlar. Mail hesaplarının yanında takvim, whatsapp, facebook, twitter, evernote, dropbox, google dökümanlar gibi birçok uygulamayı da bağlayabilirsiniz. Sitesini ziyaret edip ücreti hakkında ve uygulama hakkında daha kapsamlı bilgiler edinebilirsiniz.

Monitorian

Monitorian uygulaması f.lux ile benzer bir uygulama. Monitörün parlaklığını ayarlamaya yarayan bir uygulama. Kolaylıkla birden fazla monitörün ekran parlaklığını ayarlayabilirsiniz. Bu uygulama sayesinde monitörlerin tuşları ile uğraşmaktan kurtulmuş oluyorsun.

Total Commander

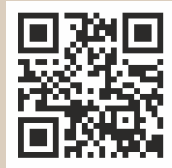
Total Commander bir dosya yöneticisidir. Uygulamada bir tarafta C klasörünü açıp diğer tarafta D klasörünü açıp hızlı bir şekilde kopyalama işlemini gerçekleştirebileceğiniz bir uygulama.

Powertoys

Şimdi bahsedeceğimiz uygulama biraz daha uzman kullanıcılar için. Kullanıcıların üretkenliğini arttırmak için, deneyimlerini daha da özelleştiren bir uygulama. İçinde bir sürü yardımcı program olan bu uygulama, biraz karmaşık gelebilir fakat gerçekten faydalı olabilecek, işleri kolaylaştırabilecek bir uygulama. Ekranı birden fazla bölmeye bölmek, daha fazla dosya biçimini ön izleme gibi özellikleri içinde barındırır.

Wox uygulamasından bahsetmiştik. Arama için tuş ataması yapıp seri bir şekilde arama yapıyordu. “Powertoys” içerisinde bu gibi bazı uygulamaların özelliklerini de barındırıyor. Tabi bu kadar çok uygulama ve özellik barındırması sebebiyle öğrenmesi biraz zaman alan bir uygulama oluyor kendisi. Ve bolca araştırma gerektiriyor.

www.takvadergisi.org

